

“ฟันเทียมทับรากเทียมขนาดเล็ก” หลังการผ่าตัดทันที่ในขากรรไกรล่าง : รายงานผู้ป่วย 1 ราย

อังคณา สิริทอวลิต*

บทคัดย่อ

ผู้ป่วยที่ใส่ฟันเทียมทั้งปากจำนวนไม่น้อยประสบปัญหาฟันเทียมทั้งปากชั้นล่างหลวมหลุดง่าย ขาดการยึดอยู่ ขาดเสถียรภาพที่ดีเนื่องจากการละลายตัวของกระดูกขากรรไกร ทำให้ประสิทธิภาพในการบดเคี้ยวอาหารและการพูดไม่ดีเท่าที่ควร การทำฟันเทียมทับรากเทียมทันที ช่วยให้ฟันเทียมทั้งปากชั้นล่างมีการยึดอยู่ที่ดีขึ้น ทำให้ประสิทธิภาพการใช้ฟันเทียมทั้งปากของผู้ป่วยดีขึ้นตามมา วัตถุประสงค์ของการศึกษานี้เพื่อเป็นทางเลือกหนึ่งในการรักษา ผู้ป่วยที่มีฟันเทียมทั้งปากชั้นล่างหลวมแม้จะทำอย่างดีแล้ว รายงานผู้ป่วยหนึ่งรายนี้กล่าวถึงการยึดฟันเทียมทับรากเทียมทันทีในขากรรไกรล่าง โดยฝังรากเทียมบริเวณด้านหน้าของกระดูกขากรรไกรล่าง 2 ตำแหน่ง และมีส่วนยึดต่อกับรากเทียม ทำหน้าที่ยึดฟันเทียมทั้งปากชั้นล่างให้อยู่กับที่ ทำให้ผู้ป่วยสามารถใช้ฟันเทียมทั้งปากใช้งานได้ทันที วิธีการดังกล่าวเป็นการรักษาที่สะดวกและประหยัดเวลาให้ผลสำเร็จสูง ทำให้ผู้ป่วยมีความพึงพอใจกับการใช้งานฟันเทียมและยอมรับการรักษาได้ดี

คำไชรหัส: รากเทียม / การฝังรากเทียม / ฟันเทียมทับรากเทียม

บทนำ

ฟันเทียมทั้งปากที่ดีควรเป็นฟันเทียมที่สามารถใช้งานทดแทนฟันธรรมชาติ เพื่อให้ผู้ป่วยที่สูญเสียฟันทั้งปาก ใช้งานได้ดีใกล้เคียงกับฟันธรรมชาติ ทั้งการรับประทานอาหาร การพูด ความสวยงาม และเพื่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นหลังสูญเสียฟันธรรมชาติ การรักษาโดยทั่วไป คือ การทำฟันเทียมแบบพื้นฐาน (Conventional dental prosthesis) โดยทันตแพทย์จะทำฟันเทียมโดยวางอยู่บนสันกระดูกของขากรรไกร ในรายที่มีสันกระดูกรองรับเหลือน้อยและเตี้ย มักจะประสบปัญหาในการใส่ฟันเทียม เนื่องจากฟันเทียมหลวมหลุดง่าย ขาดการยึดอยู่ (retention) ขาดเสถียรภาพที่ดี (stability) ผู้ป่วยไม่สามารถใช้ฟันเทียมได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีอาการเจ็บปวดจากฟันเทียมกดทับขณะเคี้ยวอาหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในขากรรไกรล่าง

การนำรากเทียมมาใช้เพื่อรองรับฟันเทียมทับราก (overdenture) ในขากรรไกรล่าง โดยใช้รากเทียมรองรับและยึดฟันเทียม (support and retention) จะสามารถแก้ปัญหาเหล่านี้ได้ เพื่อสร้างเสถียรภาพ การติดอยู่ และการรองรับที่ดีให้กับฟันเทียมทั้งปาก^{1,2} ประสิทธิภาพในการบดเคี้ยวของผู้ป่วยที่มีฟันเทียมทั้งปากทับรากเทียมในขากรรไกรล่างจะดีกว่า ผู้ป่วยที่ใส่ฟันเทียมทั้งปากแบบพื้นฐานอย่างเดียวย่อมมีนัยสำคัญ³

จากการศึกษาของ Feine และคณะ⁴ พบว่า รากเทียม 2 ราก กับฟันเทียมทับราก (two-implant retained overdenture) เป็นทางเลือกหนึ่งในการรักษา ผู้ป่วยที่ไม่มีฟันทั้งปากล่าง (lower edentulous arch) การเลือกตำแหน่งการฝังรากเทียมมักทำในบริเวณด้านหน้าของส่วนโค้ง ขากรรไกรล่างระหว่างรูเปิดเมนทอล (mental foramen) ชายและขวา เนื่องจากกระดูกขากรรไกรบริเวณ

*ทันตแพทย์ กลุ่มงานทันตกรรม โรงพยาบาลตากสิน กรุงเทพมหานคร

Immediate loading implant-retained mandibular overdenture on mini-implant : A case report

Ungkana Leethochawalit*

Abstract

Most edentulous patients who wear complete dentures have problems of easily dislodgement of lower dentures caused by poor retention, instability owing to severe resorption of alveolar ridge leading to poor masticatory ability and function of dentures. Immediate loaded implant-retained mandibular overdenture can improve the retention and stability of lower complete dentures, these patients will be able to use their complete denture with full efficiently. The purpose of this article was to provide an alternative treatment in patients with complete lower dentures fabricating of the complete denture to dentists. This case report demonstrated the utilization of immediate loaded implant-retained mandibular overdenture. Two reduced size single stage dental implants with ball attachments were placed in the anterior parts of the mandible the matrices were fixed at the tissue side of the denture base. The denture was immediately fixed to the implant ball abutments. The patient could use his old denture in full function after the operation. 6 months follow up showed good stability of both implants and denture. The technique rendered simple and cost effective with good success leading to high patient's acceptance

Keywords: dental implant / loading / overdenture

Correspondence author

Ungkana Leethochawalit
Dental Department
Taksin Hospital
543 Somdejchaowpraya Road
Klongsan Bangkok 10600
Tel. +66 2437 0123 Ext. 1519, 1252
Mobile +66 8 1614 0058
E-mail: air-naree@hotmail.com